

Atkarību izraisošo vielu izplatība Kandavas novadā

Ints Leitarts

Kandavas sociālais dienests, Latvija

Ievads. Reizi divos gados, sākot no 2004. gada, Kandavas novadā tiek veikta jauniešu aptauja par atkarību izraisošo vielu (narkotiku, alkohola, nikotīna) lietošanu. Aptauja ir veikta piecas reizes, arī 2017. gadā, un datubāze ir salīdzināma. Tas ir nepieciešams, lai novadā veiktu profilaktiskus pasākumus. Datubāzes izmanto gan skolas, gan policija, gan arī sociālais dienests.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Pētījuma mērķis: noskaidrot datus par atkarību izraisošo vielu lietošanu jaunatnes vidū un salīdzināt tos ar iepriekšējiem pētījumiem. Tika veikts kvantitatīvs pētījums; aptaujas anketa nav mainīta, lai rezultāti būtu salīdzināmi. Anketas apstrādātas manuāli. Aptauja aptver mācību iestāžu jaunatni vecumā no 13 līdz 24 gadiem.

Rezultāti. Tika saņemtas 527 aizpildītas anketas, no tām trīs anulētas, jo dati tika pārspīlēti (aizpildītājs, iespējams, gribējis izcelties). Tātad aptaujāti līdz 85% jauniešu šajā grupā.

Secinājumi.

1. Ir palielinājies jauniešu skaits, kas pamēģinājuši narkotikas.
2. Atkarīgo jauniešu skaits ir samazinājies.
3. Alkohola lietotāju skaits ir samazinājies nebūtiski.
4. Divdesmit procenti aptaujāto jauniešu smēķē, trīspadsmit procenti to dara katru dienu, meitenes smēķē vairāk nekā zēni (par divdesmit procentiem).
5. Jaunieši ir labāk informēti par šo vielu kaitīgo iedarbību uz veselību.
6. Iespējams, pusaudžu vecumā stress rada nepieciešamību pēc šiem līdzekļiem; lai to noskaidrotu, ir nepieciešami pētījumi.
7. Ir jāveic papildu pasākumi, kas veicinātu jauniešu interesi par veselīgu dzīvesveidu.
8. Jauniešu interese par atkarību izraisošām vielām ir pieaugusi.